

ТЕХНИЧКА ШКОЛА

Број

02-461

12.10. 2022. год.

Шид

“НИКОЛА ТЕСЛА“ ШИД

Ул.Школска бр.1

Ш И Д

ПРАВИЛА

ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

2022 год.

Правила заштите од пожара

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања (Сл.гласник РС“, бр.88/17, 27/18-др.закон, 10/2019, 6/2020, 129/2021), и на основу члана 28. Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/2009 и 20/15, 87/18), Школски одбор Техничке школе „Никола Тесла“ Шид је на седници која је одржана дана _____ 2022. године донео:

П Р А В И Л А ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

І. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Ова Правила су нормативно-плански општи акт којим се утврђују:

- 1) организација процеса рада на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација запослених, ученика и имовине и спречено његово ширење;
- 2) заштита од пожара у зависности од намене објеката са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара;
- 3) дужности органа и запослених у спровођењу мера заштите од пожара;
- 4) планови евакуације и упутства за поступање у случају пожара;
- 5) начин оспособљавања запослених за спровођење заштите од пожара;
- 6) прорачун максималног броја особа који се могу безбедно евакуисати из објеката школе
- 7) контрола спровођења мера заштите од пожара;
- 8) одговорност за неспровођење мера заштите од пожара.

Мерама из става 1. овог члана утврђују се и мере заштите од експлозија.

Члан 2.

Ова Правила су усклађена са Планом заштите од пожара општине Шид, који је део Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама општине Шид.

Члан 3.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина.

Заштита од пожара обухвата скуп мера и радњи за планирање, финансирање, организовање, спровођење и контролу мера и радњи заштите од пожара, за спречавање избијања и ширења пожара, откривање и гашење пожара, спасавање запослених, ученика и имовине, заштиту животне средине, откривање и отклањање узрока пожара, као и пружање помоћи код отклањања последица узрокованих пожаром.

Члан 4.

Субјекти заштите од пожара су Техничка школа “Никола Тесла“ и сви запослени, ученици у Школи.

Сви запослени дужни су да спроводе мере заштите од пожара, да поступају у складу са овим Правилима и одговорни су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара.

Сви запослени дужни су да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да учине без опасности за себе или другог.

Обавезе из ових Правила односе се и на сва друга лица која се налазе или задржавају у Техничкој школи “Никола Тесла“ по било ком основу.

Правила заштите од пожара

Члан 5.

Начела заштите од пожара су:

- 1) основни циљ прописаних мера заштите од пожара је заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине;
- 2) превенција заштите од пожара која се обезбеђује планирањем и спровођењем превентивних мера тако да се што ефикасније спречи избијање пожара, а да се у случају избијања пожара ризик по живот и здравље људи и угрожавање материјалних добара сведе на најмању могућу меру и пожар ограничи на самом месту избијања;
- 3) заштита од пожара се организује и спроводи непрекидно на свим местима, у свим објектима и просторијама Школе које су изложени опасности од пожара – одговорни су сви запослени;
- 4) јачање свести о значају заштите од пожара кроз усавршавање у процесу рада;
- 5) субјекти заштите од пожара дужни су се узајамно помагати у отклањању последица пожара;
- 6) одговорна лица и сви запослени у Техничкој школи „Филип Вишњић“ су одговорни за спровођење мера заштите од пожара.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОЦЕСА РАДА И ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Угроженост Техничке школе „Никола Тесла“ од пожара

Члан 6.

Конструкција објекта Техничке школе „Никола Тесла“ је повољна у смислу заштите од пожара:

- 1) објекти су изграђени углавном од материјала отпорних на пожар;
- 2) Објект Школе је спратности Су+П+2 и Радионица за практичну наставу П+0 ;
- 3) све просторије у смислу величине отвора улаза, висина плафона, зидови и подови су у складу са прописима Правилника о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије, тако да је могућа брза евакуација деце и запослених у случају пожара.

У Техничкој школи „Никола Тесла“ су нарочито угрожени од пожара:

- 1) котларница ;
- 2) чајна кухиња;
- 3) кабинет информатике и хемије
- 4) радионица за практичну наставу
- 5) канцеларије са документима и библиотека;
- 6) електрични уређаји и инсталације.

2. Организовање и планирање заштите од пожара

Члан 7.

Техничка школа „Никола Тесла“ је дужна да организује спровођење превентивних мера заштите од пожара са потребним бројем лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара.

За организовање спровођења превентивних мера заштите од пожара именује се запослени који је похађао посебну обуку и положио стручни испит из области заштите од пожара, или сходно члану 25 Закона о заштити од пожара може се ангажовати правно лице које испуњава услове за обављање наведених послова.

Члан 8.

Школски одбор доноси Правила заштите од пожара за школу у целини.

Правила заштите од пожара

Правила из става 1. овог члана израђује, дорађује, усаглашава са Законом и Правилником, запослени радник именован за послове заштите од пожара, ангажовано правно лице за послове заштите од пожара, Секретар Школе заједно са Директором Школе.

3. Пројектовање и изградња објеката, уређаја и инсталација

Члан 9.

Техничка документација за пројектовање, изградњу, адаптацију и реконструкцију објеката, уређаја и инсталација Техничке школе "Никола Тесла" мора да садржи услове заштите од пожара. Пројектовање, изградња, адаптација, реконструкција, коришћење (употреба, руковање), контрола и одржавање електричних, гасних и других уређаја и инсталација мора се вршити у складу са техничким прописима и упутствима произвођача.

Радници других правних лица који обављају одређене послове и радове у просторијама и кругу Техничке школе "Никола Тесла" дужни су спроводити мере заштите од пожара у складу са овим Правилима и прописима о заштити од пожара, а извођач радова дужан је претходно писмено именовати непосредно одговорно лице за спровођење тих мера док трају ти послови.

Директор односно у његовом одсуству домар дужан је пре почетка послова и радова:

- 1) упознати извођача послова и радова са обавезама из става 1. до 3. овог члана;
- 2) писмено или усмено обавестити ангажовано правно лице или запосленог задуженог за послове заштите од пожара о пословима и радовима из става 1. до 3. овог члана.

4. Обезбеђење уређаја и апарата за гашење пожара

Члан 10.

У свим просторијама Техничке школе "Никола Тесла" је дужна да:

- 1) обезбеди набавку и постављање шест мобилних уређаја за гашење пожара сувим прахом „С-6“ за простор Школе који ће се распоредити од приземља до другог спрата;
  - 2) обезбеди набавку и постављање два мобилна уређаја за гашење пожара сувим прахом „С-6“ за простор сутерена;
  - 3) обезбеди набавку и постављање једног мобилног уређаја за гашење пожара типа „С“ у просторији котларнице ;
  - 4) обезбеди набавку и постављање код главног електро-разводног ормара за довод електричне енергије по један апарат за гашење пожара угљен-диоксидом „ЦО₂-5“;
  - 5) обезбеди набавку и постављање три мобилна уређаја за гашење пожара типа „С“ за радионицу где се одвија практична настава;
  - 6) обезбеди набавку и постављање код главног електро-разводног ормара за довод електричне енергије за радионицу практичне наставе један апарат за гашење пожара угљен-диоксидом „ЦО₂-5“;
  - 7) у случају изградње нових зграда или реконструкције водоводне мреже, обезбеди изградњу унутрашње и спољашње хидрантске мреже према Правилнику о техничким нормативима за хидрантску инсталацију за гашење пожара („Сл. гласник РС, бр. 3/18“);
  - 8) обезбеди тамо где је потребно постављање расвете за евакуацију у случају пожара, тако да у случају нестанка електричне енергије путеви за евакуацију буду осветљени најмање 1 час;
  - 9) обезбеди при пројектовању, реконструкцији и изградњи нових објеката уградњу уређаја који омогућавају благовремено откривање и јављање пожара у Школи.
- Међусобна удаљеност апарата за гашење пожара „С-9“ из става 1. тачка 1. овог члана не сме бити већа од 20 метара.

Директор је дужан обезбедити да апарати за гашење пожара, хидранти и расвета за

Правила заштите од пожара

евакуацију буду постављени на најприступачнијим и лако уочљивим местима, да буду комплетни и стално у приправности и доступни за употребу.

Домар-мајстор на одржавању је дужан сваког радног дана извршити контролу да ли су хидранти, апарати за гашење пожара и расвета за евакуацију комплетни и на својим местима, а у случају недостатака дужан је одмах о томе обавестити директора, лице задужено за заштиту од пожара, или ангажовано правно лице.

Ангажовано правно лице или запослени одређен за послове заштите од пожара утврђује размештај уређаја и апарата из става 1. овог члана по објектима школе, и води евиденцију о њима.

5. Контрола и одржавање уређаја и инсталација

Члан 11.

Уређаји за откривање, јављање и гашење пожара, и расвета за евакуацију морају се одржавати у исправном стању у складу са техничким прописима и упутствима произвођача од стране овлашћеног сервиса, тако да се обезбеди њихово стално и несметано функционисање.

Гасни, електрични, громобрански, димоводни, грејни и други уређаји и инсталације морају се одржавати у исправном стању у складу са техничким прописима и упутствима произвођача од стране овлашћеног сервиса, тако да се спречи избијање и ширење пожара и експлозија.

Члан 12.

Контрола и одржавање уређаја и инсталација из члана 11. ових Правила мора се вршити у складу са техничким прописима и упутствима произвођача од стране овлашћеног сервиса који има лиценцу, на следећи начин:

- 1) **хидрантска мрежа** - са свим уређајима и арматуром, контролише се најмање два пута годишње;
- 2) **апарати за гашење пожара** – провера исправности (сервисирање) сваких 6 месеци, испитивање посуда апарата са прахом “С” на хладан водени притисак сваке 2 године и испитивање челичних боца апарата са компримираним гасовима на хладан водени притисак (ЦО₂) сваких 5 година; сваки апарат мора имати контролну налепницу на којој су уписани технички подаци о апарату и контролним прегледима;
- 3) **стабилне инсталације за дојаву пожара** (у случају да буду уграђене у нове објекте предузећа) – редовни сервисни преглед сваких 6 месеца, периодични сервисни преглед једном годишње и генерални сервис система сваке 3 године;
- 4) **расвета за евакуацију у случају пожара** - провера исправности (сервисирање) сваких 6 месеци;
- 5) **громобранска инсталација** – периодична контрола и мерење отпора једном у три године, и након удара грома;
- 6) **електричне инсталације и уређаји ниског напона** – редовна контрола једном у три године, укључујући и контролу статичког електрицитета;
- 7) **гасне котларнице** – контрола и испитивање једном годишње пре грејне сезоне, провера и преглед током године;
- 8) **унутрашња гасна инсталација** – испитивање једном годишње пре грејне сезоне, уз добијање атеста; без атеста не сме се користити гасна инсталација;
- 9) **димоводни канали и димњаци** – преглед и чишћење једном годишње пре грејне сезоне;
- 10) **складишта уља за ложење** – контрола и одржавање у складу са техничким прописима;
- 11) **котларнице на уље за ложење и на чврсто гориво** (угаљ, дрво) – контрола и испитивање једном годишње пре грејне сезоне;
- 12) **други уређаји** – опрема за рад која подлеже прегледу једном у три године, термоакумулационе пећи, електричне грејалице и други електрични уређаји (радио, ТВ, компјутери, вентилатори) -

Правила заштите од пожара

одржавање и поправка уређаја и инсталација у случају квара у складу са техничким прописима и упутствима произвођача -одговорни сви запослени који користе те уређаје;

13) **ормарићи за пружање прве помоћи** – контрола комплетности једном месечно, а рокова употребе једном годишње – одговорни ангажовано правно лице за послове безбедности и здравља на раду и лице одређено за пружање прве помоћи;

Ангажовано правно лице-стручно лице за послове заштите од пожара:

1) стара се о роковима контроле, одржавања, сервисирања и замене уређаја и инсталација из става 1. тачка 1. до 11. овог члана;

2) чува документа о контроли и одржавању;

3) води евиденцију о контроли и одржавању (ко је извршио контролу, када и стручни налаз).

Сви запослени дужни су сваку употребу и пражњење апарата за гашење пожара одмах пријавити стручном лицу заштите од пожара.

Забрањено је коришћење хидранта за друге намене осим за гашење пожара - одговорни сви запослени.

6. Мере заштите од пожара при промету, ускладиштењу и употреби запаљивих течности и гасова

Члан 13.

Прометом запаљивих течности и гасова сматра се набавка, утовар у превозна средства и истовар, преношење, руковање код допреме, смештаја и отпреме у складишним и другим радним просторијама, допрема и отпрема путем цевовода, претакање и друге радње са запаљивим течностима и гасовима.

Ускладиштењем запаљивих течности и гасова подразумева се свако трајно и привремено држање и смештај ових течности и гасова у објектима, на слободном простору, у посудама без обзира на величину и врсту посуда у којима се држе.

Члан 14.

При промету, ускладиштењу и употреби запаљивих течности и гасова морају се спроводити следеће мере заштите од пожара и експлозија:

1) за време претакања горива из ауто-цистерне у подземни резервоар простор око ауто цистерне и окна у коме су смештени прикључци за пуњење резервоара мора бити под сталном контролом и обезбеђен од пожара - одговоран директор, домар-мајстор на одржавању;

2) за време претакања горива из ауто-цистерне у подземни резервоар, ауто-цистерна мора бити спојена са системом за уземљење резервоара-одговорни домар-мајстор на одржавању, возач ауто-цистерне;

3) ауто-цистерна се спаја на прикључак подземног резервоара спојницама које морају бити одобрене-одговоран домар-мајстор на одржавању;

4) за време претакања горива, мотор ауто-цистерне мора бити угашен, а ауто-цистерна заочена ручном кочицом и обезбеђена од покретања подметачима постављеним под тачкове-одговоран домар-мајстор на одржавању, возач ауто-цистерне;

5) на простор око ауто-цистерне и окна у коме су смештени прикључци подземног резервоара, за време претакања горива, дозвољен је приступ само запошљеном особљу-одговорни домар-мајстор на одржавању, возач ауто-цистерне;

6) мере заштите при извођењу радова заваривања, резања и лемљења - одговорно лице које изводи те радове и руководилац радова;

7) мере заштите при коришћењу покретних затворених судова за компримиране, течне и под притиском растворене гасове (боце са ТНГ гасом, ацетилен, кисеоник) - одговорни сви запослени који користе те судове;

Правила заштите од пожара

Одобрење за извођење радова заваривања, резања и лемљења у школи издаје стручно лице за заштиту од пожара.

У Школи је забрањено уношење и коришћење експлозивних материја, запаљивих течности и гасова осим у следећим случајевима, за шта су одговорни сви запослени;

1) у радионици практичне наставе је дозвољен смештај максимално 3 лименке емајлака и једна лименка разређивача, једна боца ацетилена, једна боца кисеоника и једна боца угљен-диоксида - одговорни домар-мајстор на одржавању. наставник практичне наставе.

Члан 15.

Приликом промета, ускладиштења и употребе запаљивих течности и гасова морају се спроводити и следеће мере заштите од пожара и експлозија:

- 1) апарати, уређаји и инсталације које служе за заштиту објеката за смештај запаљивих течности, чврстих материја и гасова од пожара, експлозије, морају се одржавати у исправном стању – одговоран – домар-мајстор на одржавању, стручно лице за заштиту од пожара;
- 2) употребљена амбалажа у којој су држане запаљиве течности и гасови ускладиштава се у посебној просторији, односно простору, под условима предвиђеним за држање и смештај запаљивих течности и гасова - одговорни радници који су радили са запаљивим течностима;
- 3) резервоари и други објекти, као и посуде, постројења и уређаји који се користе код смештаја и употребе запаљивих течности и гасова могу се изграђивати, односно држати само на местима које одобри надлежни орган Министарства унутрашњих послова – одговорно стручно лице за заштиту од пожара;
- 4) на крају радног времена по завршетку практичне наставе затворити боце са гасом, искључити пећке и друга грејна тела, електрични уређаји (сијалице, компјутери, машине, алате и уређаје, и др.) као и сви други грејни уређаји са усијаним површинама или они који варниче и могу да изазову пожар или експлозију - одговорни сви запослени; за контролу и по потреби искључење уређаја након радног времена одговорна је спремачица;
- 5) запаљиви материјал не сме се смештати на простору који није удаљен најмање 6 метара од објекта или дела објекта, ако техничким прописима није другачије одређено – одговоран директор;
- 6) запаљиви материјал не сме се смештати у степенишном простору, ходницима, стајалиштима, вратима, излазима и осталим пролазима – одговоран директор;
- 7) забрањено је запаљиве течности сипати у канализациону мрежу – одговорни сви запослени;
- 8) у објектима и на просторима који се користе за ускладиштавање запаљивих течности и гасова морају се поставити одговарајући знаци забране и упозорења – одговоран директор.

7. Противпожарна стража

Члан 16.

Противпожарну стражу дужно је да организује:

- 1) лице које претаче запаљиве течности и запаљиве гасове у колични изнад 5 мз;
- 2) лице које врши заваривање, резање и лемљење, користи отворени пламен или алат који варничи у просторији која није посебно прилагођена за обављање тог посла ;

Под противпожарном стражом из става 1. овог члана подразумева се присуство лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара са одговарајућом противпожарном опремом.

Директор а у његовом одсуству домар је дужан пре почетка радова:

- 1) упознати лица са обавезама из става 1. и 2. овог члана;
- 2) писмено или усмено обавестити стручно лице за заштиту од пожара о радовима из става 1 и 2 овог члана.

Правила заштите од пожара

8. Остале превентивне мере заштите од пожара

Члан 17.

У просторијама и кругу школе морају се спроводити следеће превентивне мере заштите од пожара:

- 1) забрањено је градити или постављати објекте и друге препреке на путевима, пролазима, платоима и прилазима објектима школе који су предвиђени за прилаз ватрогасних возила, прилази за ватрогасна возила око објеката школе морају стално бити слободни – одговоран директор; домар-мајстор на одржавању је дужан свакодневно контролисати да ли су ти путеви слободни за пролаз;
- 2) приступи ватрогасним апаратима и хидрантима морају бити стално слободни – одговоран домар и сви запослени; домар је дужан свакодневно контролисати да ли су ти приступи слободни;
- 3) забрањено је пушење и употреба ватре у радним и помоћним просторијама - одговорни сви запослени;
- 4) у близини места на којима је могућност просипања запаљивих течности највећа постављају се сандуци са песком- одговорни директор, домар и сви запослени;
- 5) забрањено је крпљење (лицновање) осигурача за струју; осигурачи морају бити димензионисани за одговарајуће оптерећење и замењивати се само исправним новим осигурачима –одговорни сви запослени;
- 6) кварове на електричним уређајима и инсталацијама сме да отклони само за то стручно лице – одговорни сви запослени;
- 7) забрањено је држање папира и других запаљивих материјала на удаљености мањој од 1 метра од пећки и других ужарених грејних тела - одговорни сви запослени;
- 8) у просторијама у којима се чува папирна документација и књиге (регистратори, архива), документи и књиге морају бити удаљени најмање 60 цм од таванице и сијаличног места, а ширина пролаза између књига и документације најмање 80 цм – одговорани радници у администрацији;
- 9) правилно и наменско коришћење уређаја, машина, апарата и инсталација на безбедан начин у складу са техничким прописима и упутствима произвођача - одговорни сви запослени који користе те уређаје;
- 10) уколико запослени уочи неисправности на уређајима и инсталацијама које могу изазвати пожар дужан је о томе одмах обавестити директора, домара-мајстора на одржавању, стручно лице за заштиту од пожара - одговорни сви запослени;
- 11) обавезно је истицање телефонских бројева: полиције 192, ватрогасаца 193 и хитне помоћи 194 у ходнику школе - одговоран директор, стручно лице за заштиту од пожара;
- 12) у свим просторијама и простору где постоји повећана опасност од пожара морају се поставити видни натписи о забрани употребе шибица, упаљача и употребе ватре у било ком облику – одговорни директор, стручно лице за заштиту од пожара;
- 13) забрањено је паљење ватре и спаљивање смећа, траве и биљних остатака у кругу школе - одговорни сви запослени;
- 14) редовно кошење траве и уклањање биљних отпадака у кругу школе - одговорни домар и радници који раде на одржавању;
- 15) сви запослени морају бити упознати где се налазе главни прекидачи за искључење довода електричне енергије за поједине делове објекта или објекат у целини као и о начину искључења истих-одговорни директор, стручно лице за заштиту од пожара;
- 16) приступи главним прекидачима за струју морају бити стално слободни – одговоран директор, домар-мајстор на одржавању, стручно лице за заштиту од пожара;
- 17) сваки запослени који примети да због неспровеђења превентивних мера заштите од пожара утврђених овим Правилама прети посредна опасност од избијања пожара може предложити

Правила заштите од пожара

директору обуставу рада све док се та посредна опасност не отклони

18) након сваког пожара у објекту школе стручно лице за заштиту од пожара дужно је размотрити околности под којима је пожар избио и предложити директору превентивне мере за спречавање нових пожара.

9. Обезбеђење евакуације деце и запослених у случају пожара

Члан 18.

У циљу обезбеђења евакуације деце и запослених у случају пожара морају се спроводити следеће мере:

- 1) евакуација је организовано напуштање објекта, ученика и запослених у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.);
- 2) забрањено је градити или постављати објекте и друге препреке на путевима, пролазима, платоима и прилазима објектима школе који су предвиђени за евакуацију људи и имовине угрожених пожаром; путеви за евакуацију морају бити стално слободни – одговоран директор, домар-мајстор на одржавању, стручно лице за заштиту од пожара;
- 3) забрањено је постављање намештаја, лагеровања робе и сировина и других предмета и препрека на свим вратима, ходницима, пролазима, степеништима, међупросторијама и стајалиштима – одговоран директор, домар-мајстор на одржавању, запослени;
- 4) распоред клупа, ормана у радним и помоћним просторијама школе мора обезбедити несметану евакуацију ученика и запослених – одговоран директор, наставници;
- 5) забрањено је закључавање излазних врата из радних просторија током радног времена у школи – одговоран директор;
- 6) при реконструкцији и адаптацији објекта или делова објекта школе, обезбедити да се врата за евакуацију отварају у смеру евакуације - одговоран директор;
- 7) један примерак кључева од свих врата мора бити у једном ормарићу на видном месту - одговоран директор;
- 8) путеви за евакуацију морају бити изведени на следећи начин: хоризонталне и ветрикалне површине морају бити обрађене негоривим материјама, подови равни без избочења и оштећења која могу узроковати пад лица при евакуацији; подови морају бити сигурни од клизања и без облога које се могу набрати или померати; заштитне ограде степеништа као и бочне површине на евакуационим путевима морају бити без детаља који могу ухватити одећу – одговоран директор.

10. Финансирање заштите од пожара

Члан 19.

Стручно лице за заштиту од пожара дужно је једном годишње доставити директору:

- 1) извештај о контроли спровођења мера заштите од пожара;
- 2) предлог потреба за набавком уређаја и опреме за гашење пожара из члана 10. ових Правила;
- 3) списак обавезних контрола и одржавања уређаја и инсталација из члана 12. ових Правила;
- 4) потребна финансијска средства за набавку, контролу и одржавање уређаја и инсталација из члана 10. и 12. ових Правила.

Средства за набавку уређаја и опреме за гашење пожара и за контролу и одржавање уређаја и инсталација из става 1. овога члана, као и за спровођење мера заштите од пожара утврђених овим Правилима обезбеђују се у годишњем финансијском плану школе.

Правила заштите од пожара

III. МЕРЕ ЗАШТИТЕ У СЛУЧАЈУ ИЗБИЈАЊА ПОЖАРА

1. Гашење пожара

Члан 20.

Дужности запослених у случају избијања пожара су:

- 1) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;
- 2) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе без одлагања прво обавести најближу ватрогасну јединицу позивајући са фиксног телефона број 193 или са мобилног телефона 022193, односно полицијску станицу позивајући са фиксног телефона број 192, а тек након тога дужан је обавестити о пожару директора, односно стручно лице за заштиту од пожара;
- 3) након доласка ватрогасне јединице, сва радно способна лица која се затекну на месту пожара дужна су да извршавају наређења руководиоца гашења пожара, односно руководиоца ватрогасне јединице, као и да пруже помоћ у гашењу пожара и спасавању људи и имовине;
- 4) пожар гасе ватрогасци и запослени у школи;
- 5) забрањена је лажна пријава пожара и других техничко-технолошких несрећа;

Члан 21.

Пожар се гаси на следећи начин, за шта су одговорни сви запослени:

- 1) почетни пожар гаси се првим расположивим ручним преносним апаратом за гашење пожара;
- 2) ручни и превозни апарати за гашење пожара служе само за гашење почетних пожара;
- 3) ручним и превозним апаратом за гашење пожара прахом типа "С-6", "С-9" и "С-50" гасе се пожари чврстих, течних и гасовитих материја (осим запаљивих метала) и електричних уређаја и инсталација под напоном до 1.000 В;
- 4) ручним апаратом за гашење пожара угљен-диоксидом типа "ЦО₂-5" и "ЦО₂-10" гасе се пожари запаљивих течности и гасова, и електричних уређаја и инсталација под напоном до 10.000 В;
- 5) водом се гасе пожари чврстих материја: дрво, текстил, угаљ, папир и друго;
- 6) водом се не сме гасити пожар електричних уређаја и инсталација под напоном, деривата нафте (уље за ложење, бензин, дизел), боја, лакова и масти;
- 7) у случају гашења пожара водом и помоћу хидранта обавезно је претходно искључити електричну инсталацију у просторији угроженој од пожара или на главном прекидачу – одговорни директор и сви запослени;
- 8) сувим песком гасе се пожари запаљивих течности и запаљивих метала;
- 9) ако лицу гори одећа треба да легне и да се ваља на поду да би угасио пожар на себи;
- 10) лицу које је захваћено пожаром треба помоћи и то: угасити пожар апаратом за гашење пожара прахом типа "С-6" или "С-9", а у недостатку истог умотати делове тела захваћене пожаром приручним средствима (капут, мантил, пешкир, ћебе).
- 11) у случају пожара затворити вентиле за довод горива из подземних резервоара- одговорни директор и сви запослени;
- 12) забрањено је окупљање око места пожара, осим лица која учествују у гашењу пожара;
- 13) књиге, архиву и регистратурски материјал не би требало гасити водом, већ апаратом за гашење пожара прахом типа "С-6" и "С-9", да се избегне непотребна штета на истима;
- 14) по могућности, спасити документацију трајне вредности (радне књижице, дневнике, и др.)

2. Евакуација ученика и запослених у случају избијања пожара

Члан 22.

Евакуација ученика и запослених у случају избијања пожара спроводи се на следећи начин:

- 1) евакуација се спроводи у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.);

Правила заштите од пожара

- 2) у случају пожара, прво се спроводи евакуација, а након тога се гаси пожар;
- 3) евакуацију наређује и спроводи директор односно лице које је он овластио;
- 4) евакуација може бити: евакуација из појединих просторија унутар објекта или евакуација из целог објекта ;
- 5) евакуација се спроводи напуштањем евакуационе зоне, коришћењем смера и пута евакуације и окупљањем на зборном месту, у складу са Планом евакуације из члана 34. ових Правила;
- 6) ако је наведени пут и излаз у Плану евакуације угрожен од пожара користити најближи излаз који није угрожен од пожара;
- 7) у случају густог дима пузећи испод облака дима напустити просторију захваћену пожаром;
- 8) директор односно лице које врши евакуацију мора спречити панику међу ученицима и запосленим;
- 9) евакуацију треба обавити смирено, безбедно, брзим ходом, без трчања;
- 10) директор односно лице које врши евакуацију мора утврдити да ли су сви ученици и запослени напустили објект или део објекта који је захваћен пожаром;
- 11) треба спречити евакуацију скакањем кроз прозор или са спрата у приземље, спуштањем низ олуке или клизањем низ ограду на степеништу;
- 12) за евакуацију не користити задимљене просторије због отровних гасова;
- 13) током евакуације лице задужено за евакуацију дужно је пружити помоћ озлеђеним ученицима, запосленима, ученицима са посебним потребама и са сметњама у развоју;
- 14) након евакуације директор, лице задужено за евакуацију, стручно лице за заштиту од пожара морају спречити повратак запослених у објектат захваћен пожаром;
- 15) током евакуације потребно је обезбедити добро осветљење на евакуационим путевима, и то у ходницима, на степеништу, на излазним вратима и у кругу школе;
- 16) након евакуације ученика и запослених из објекта захваћеног пожаром директор односно лице задужено за евакуацију окупља ученике и запослене на зборном месту, и поново проверава да ли су сви ученици и запослени ту, и даље поступа по наређењу директора.

Члан 23.

Прва медицинска помоћ у случају избијања пожара спроводи се на следећи начин, за шта су одговорни сви запослени:

- 1) сви запослени дужни су пружити прву медицинску помоћ повређеним колегама, ученицима и лицима који су се по било ком основу затекли у просторијама школе, коришћењем ормарића за пружање прве медицинске помоћи и другим приручним средствима;
- 2) у случају потребе за пружањем хитне стручне медицинске помоћи, сваки запослени дужан је одмах позвати Службу хитне медицинске помоћи на телефон 194;
- 3) у случају потребе обезбедити превоз повређених до најближе здравствене установе.

IV. ДУЖНОСТИ ОРГАНА И ЗАПОСЛЕНИХ У СПРОВОЂЕЊУ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Дужности директора

Члан 24.

Директор Техничке школе “Никола Тесла“ руководи заштитом од пожара и одговорно је лице за организовање и спровођење мера заштите од пожара и за стање заштите од пожара у школи, и дужан је да:

- 1) донесе Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара
- 2) утврди финансијским планом школе висину средстава за заштиту од пожара
- 3) врши анализу организованости, опремљености и оспособљености школе и запослених за заштиту од пожара
- 4) утврди мере за отклањање узрока и опасности од пожара и за унапређење заштите од пожара

Правила заштите од пожара

- 5) обустави технолошки процес и друге послове ако оцени да због неспровођења мера заштите од пожара прети посредна опасност од избијања пожара, док се та опасност не отклони;
- 6) се стара о обезбеђењу средстава за заштиту од пожара у школи;
- 7) врши контролу спровођења мера заштите од пожара за школу у целини;
- 8) предузме мере за извршавање налога и отклањање недостатака утврђених од стране инспектора заштите од пожара;
- 9) предузима мере за унапређење заштите од пожара у школи;
- 10) нареди евакуацију ученика и запослених, у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.)

2. Дужности домара-мајстора на одржавању

Члан 25.

Домар-мајстор на одржавању, одговоран је за спровођење мера заштите од пожара, утврђених овим Правилима, и дужан је да:

- 1) се придржава свих прописаних мера заштите од пожара при промету, претакању и употреби запаљивих течности и гасова;
- 2) наложи обуставу рада због неспровођења мера заштите од пожара при претакању и промету запаљивих течности и гасова који би директно довели до пожара и експлозија;
- 3) обезбеди да апарати за гашење пожара, хидранти и расвета за евакуацију буду постављени на најприступачнијим и лако уочљивим местима, доступни, комплетни и стално у приправности;
- 4) обезбеди да се запаљиви материјал не сме смештати на простору који није удаљен најмање 6 метара од објекта или дела објекта;
- 5) обезбеди да се запаљиви материјал не сме смештати у степенишном простору, ходницима, стајалиштима, вратима, излазима и осталим пролазима;
- 6) упозна, пре почетка претакања запаљивих течности, заваривања, резања, лемљења, лица која врше те послове са њиховим обавезама из члана 16. ових Правила и писмено или усмено обавести стручно лице за заштиту од пожара о тим пословима;
- 7) обезбеди да приступи ватрогасним апаратима и хидрантима буду стално слободни;
- 8) обезбеди обавезно истицање телефонских бројева: полиције 192, ватрогасаца 193 и хитне помоћи 194 у свим радним просторијама;
- 9) обезбеди у свим просторијама где постоји повећана опасност од пожара постављање видних натписа о забрани употребе шибица, упаљача и употребе ватре у било ком облику;
- 10) буде упознат где се налазе главни прекидачи за искључење довода електричне енергије и гаса за објекат или део објекта, као и о начину искључења истих;
- 11) обезбеди да приступи главним прекидачима за струју и гас буду стално слободни;
- 12) обезбеди да распоред клупа и ормана буде такав да омогући брзу евакуацију ученика и запослених;
- 13) одмах обавести о сваком пожару директора и стручно лице за заштиту од пожара;
- 14) обезбеди да Планови евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 34. и 35. ових Правила буду стално истакнути на видљивом месту у радним просторијама;
- 15) обезбеди спровођење наложених мера од стране стручног лица за заштиту од пожара;
- 16) предузме мере за извршавање налога и отклањање недостатака утврђених од стране инспектора заштите од пожара;
- 17) наложи запосленима предузимање мера из члана 39. став 1. ових Правила, и других мера за отклањање недостатака и спровођење заштите од пожара утврђених овим Правилима;
- 18) предузима мере за унапређење заштите од пожара у школи;
- 19) нареди и спроведе евакуацију ученика и запослених, у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.), у складу са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара из члана 34. и 35. ових Правила.

Правила заштите од пожара

3. Дужности стручног лица за заштиту од пожара

Члан 26.

Стручно лице за заштиту од пожара

- 1) одговоран је за организовање спровођења превентивних мера заштите од пожара у школи, и дужан је да: упозна, пре пројектовања, изградње, реконструкције и контроле објеката, уређаја и инсталација, као и радова других правних лица у школи, извођаче тих радова са њиховим обавезама из члана 9. ових Правила;
- 2) изради Правила заштите од пожара за школу, у сарадњи са директором;
- 3) утврди размештај уређаја и апарата за гашење пожара из члана 10. став 1. ових Правила по Објектима и простору школе, и води евиденцију о њима;
- 4) се стара о роковима контроле, одржавања и замене уређаја и инсталација из члана 12. став 1. тачка 1. до 12. ових Правила, чува документацију и води евиденцију о контроли и одржавању истих;
- 5) издаје одобрења за извођење радова заваривања, резања и лемљења у школи;
- 6) се стара да се резервоари и други објекти, као и посуде, постројења и уређаји који се користе код смештаја и употребе запаљивих течности и гасова могу изграђивати, односно држати само на месту које одобри надлежни орган Министарства унутрашњих послова;
- 7) размотри, након сваког пожара у школи, околности под којима је пожар избио и предложи директору превентивне мере за спречавање нових пожара;
- 8) једном годишње достави директору документа о заштити од пожара из члана 18. став 1. ових Правила;
- 9) сачини Програм основне обуке из области заштите од пожара за школу и прибави сагласност Министарства унутрашњих послова-сектора за ванредне ситуације на тај Програм;
- 10) обавља основну обуку и практичну проверу знања запослених у школи из области заштите од пожара и води евиденцију о тој обуци;
- 11) врши контролу спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима;
- 12) писмено наложи запосленима предузимање мера заштите од пожара;
- 13) писмено предложи директору школе предузимање мера заштите од пожара;
- 14) известити директора о налазима инспектора заштите од пожара и предузме мере за извршавање налога и отклањање недостатака утврђених од стране инспектора заштите од пожара;
- 15) прати прописе о заштити од пожара и предузима мере за унапређење заштите од пожара у школи;
- 16) редовно извештава директора о свим појавама, променама и проблемима и предлаже предузимање конкретних мера у области заштите од пожара.
- 17) обезбеди да приступи ватрогасним апаратима и хидрантима буду стално слободни;
- 18) обезбеди обавезно истицање телефонских бројева: полиција 192, ватрогасаца 193 и хитне помоћи 194 у свим радним просторијама;
- 19) обезбеди у свим просторијама где постоји повећана опасност од пожара постављање видних натписа о забрани употребе шибица, упаљача и употребе ватре у било ком облику;
- 20) обезбеди да Планови евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 34. и 35. ових Правила буду стално истакнути на видљивом месту у радним просторијама;

4. Дужности свих запослених

Члан 27.

Сви запослени су одговорни за спровођење мера заштите од пожара и за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара, и дужни су да:

- 1) спроводе мере заштите од пожара и поступају у складу са овим Правилима;
- 2) спроводе заштиту од пожара непрекидно, на свим местима и у свим објектима и просторијама школе који су изложени опасности од пожара;
- 3) учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да

Правила заштите од пожара

учине без опасности за себе или другога;

4) се старају о одржавању и поправци машина, уређаја и електричних апарата (ТВ, компјутери, штедњаци, бруснице, бушилице, струг и др.), које користе у раду, у складу са техничким прописима и упутствима произвођача;

5) одмах пријаве стручном лицу за заштиту од пожара сваку употребу и пражњење апарата за гашење пожара;

6) поштују забрану коришћења хидраната за друге намене осим за гашење пожара;

7) спроводе мере заштите при промету, складиштењу и употреби експлозивних материја, запаљивих течности и гасова (Ацетилен, кисеоник, боце са ТНГ гасом и др.);

8) спроводе мере заштите при коришћењу покретних затворених судова за компримиране, течне и под притиском растворене гасове (боце са ТНГ гасом, ацетилен, кисеоник, угљен-диоксид и др.);

9) у објектима и на просторима за ускладиштавање запаљивих течности, чврстих материја и гасова (боце са ТНГ гасом, ацетилен, кисеоник и др.), поштују забрану држања запаљивог материјала, заваривања, резања и лемљења, коришћења алата и уређаја који варниче, отворене ватре, уређаја са пламеном;

10) на крају радног времена и завршетка практичне наставе затворе боце са ацетиленом, кисеоником, угљен-диоксидом, боце са ТНГ гасом, искључе

све пламенике, електричне уређаје (сијалице, компјутере, бушилице, бруснице, струг, рендисдаљка и др.), уређаје са усијаним површинама, који варниче или могу изазвати пожар или експлозију;

11) врши свакодневно чишћење наталожене прашине у простору котларнице, радионице за практичну наставу;

12) поштују забрану сипања запаљивих течности у канализациону мрежу;

13) поштују забрану пушења и употребе ватре у радним просторијама;

14) поштују забрану коришћења гасних и електричних решоа у свим просторијама школе;

15) поштују правило да кварове на електричним уређајима и инсталацијама сме да отклони само за то стручно лице;

16) поштују забрану држања папира и других запаљивих материјала на удаљености мањој од 1 метра од пећи и других ужарених грејних тела;

17) правилно и наменски користе уређаје, машине, апарате и инсталације на безбедан начин у складу са техничким прописима и упутствима произвођача;

18) уколико уоче неисправности на уређајима и инсталацијама које могу изазвати пожар одмах о томе обавесте директора, стручно лице за заштиту од пожара;

19) поштују забрану паљења ватре и спаљивања смећа, траве и биљних остатака у кругу школе;

20) сваки запослени који примети да због неспровеђења мера заштите од пожара прети посредна опасност од избијања пожара, може предложити директору, односно стручном лицу за заштиту од пожара обуставу рада, док се та посредна опасност не отклони;

21) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или примети пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;

22) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је о томе одмах обавестити ватрогасце на број 193, односно полицију на број 192, а након тога обавестити о пожару директора, односно стручно лице за заштиту од пожара;

23) учествују у гашењу пожара, евакуацији ученика и запослених и пруже прву медицинску помоћ повређенима у случају пожара у складу са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара који су истакнути на видном месту у радним просторијама;

24) поштују забрану лажног пријављивања пожара и других несрећа;

25) присуствују основној обуци и практичној провери знања из области заштите од пожара;

Правила заштите од пожара

- 26) ако не задовоље на практичној провери знања из области заштите од пожара, најкасније 30 дана од дана извршене провере поново приступе тој практичној провери знања;
- 27) изврше наложене мере од стране стручног лица за заштиту од пожара, у вези заштите од пожара.
- 28) буду упознати где се налазе главни прекидачи за искључење довода електричне енергије и гаса за објекат или део објекта, као и о начину искључења истих;

Неспровођење мера заштите од пожара утврђених прописима о заштити од пожара и овим Правилима сматра се тежом повредом радне обавезе и подлеже дисциплинској одговорности у складу са општим актима школе;

Дисциплинска одговорност запослених не искључује материјалну, прекршајну и кривичну одговорност истих.

V. ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ И УПУТСТВА ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА

1. План евакуације у случају пожара

Члан 28.

План евакуације у случају пожара за објекат школе, чини саставни део ових Правила.

2. Упутства за поступање у случају пожара

Члан 29.

Упутства служе да се запослени упознају пре избијања евентуалног пожара са поступцима у случају пожара.

Поступак у случају пожара:

- 1) сваки запослени који примети непосредну опасност од избијања пожара или пожар, дужан је да уклони опасност, односно да угаси пожар, ако то може учинити без опасности за себе или другог;
- 2) ако запослени не може сам да угаси пожар, дужан је да о томе одмах прво обавести ватрогасну јединицу на телефон број 193, односно полицијску станицу на број 192, а након тога директора, и стручно лице за заштиту од пожара;
- 3) након доласка ватрогасне јединице, сва радно способна лица која се затекну на месту пожара дужна су да извршавају наређења руководиоца гашења пожара, да пруже помоћ у гашењу пожара, спасавању људи и имовине;

Гашење пожара:

- 1) почетни пожар гаси се најближим ручним апаратом за гашење пожара;
- 2) ручни апарати за гашење пожара служе само за гашење почетних пожара;
- 3) ручним апаратом за гашење пожара прахом "С-6" и "С-9" гасе се пожари чврстих, течних и гасовитих материја (осим запаљивих метала) као и електричних уређаја и инсталација под напоном до 1.000 В;
- 4) ручним апаратом за гашење пожара угљен-диоксидом "ЦО₂-5" и "ЦО₂-10" гасе се пожари запаљивих течности и гасова, и електричних уређаја и инсталација под напоном до 10.000 В;
- 5) водом се гасе пожари чврстих материја: дрво, текстил, угаљ, папир и др.;
- 6) водом се не сме гасити пожар електричних уређаја и инсталација под напоном, деривата нафте (уље за ложење, бензин, дизел), боја, лакова и масти;
- 7) у случају гашења пожара водом и помоћу хидранта обавезно је претходно искључити електричну инсталацију у просторији угроженој од пожара или на главном прекидачу;
- 8) у случају пожара искључити гасну инсталацију на главном прекидачу.

Евакуација ученика и запослених:

- 1) евакуација је организовано напуштање објекта захваћеног пожаром и другом опасношћу (експлозија, земљотрес) од стране запослених;

Правила заштите од пожара

- 2) у случају пожара, прво се спроводи евакуација, а онда гаси пожар;
- 3) евакуацију наређује и спроводи директор односно лице задужено за организовање евакуације;
- 4) евакуација се спроводи напуштањем евакуационе зоне, коришћењем смера и пута евакуације и окупљањем на зборном месту, у складу са Планом евакуације који се налази уз ових Упутстава;
- 5) ако је наведени пут и излаз за евакуацију у Плану евакуације угрожен од пожара користити најближи пут и излаз који није угрожен од пожара;
- 6) мора се спречити паника међу ученицима и запосленима;
- 7) евакуацију треба обавити безбедно, брзим ходом, без трчања;
- 8) директор односно лице за организовање и спровођење евакуације мора утврдити да ли су сви ученици и запослени напустили објект захваћен пожаром;
- 9) треба спречити евакуацију скакањем кроз прозор или са спрата у приземље, спуштањем низ олуке или клизањем низ ограду на степеништу;
- 10) за евакуацију не користити задимљене просторије;
- 11) нарочито водити рачуна приликом евакуације ученика и запослених са слабијим видом и радника или ученика са посебним потребама и сметњама у развоју;

Прва медицинска помоћ:

- 1) сви запослени дужни су пружити прву медицинску помоћ повређеним ученицима и запосленима, коришћењем ормарића за прву медицинску помоћ и другим приручним средствима;
- 2) у случају потребе хитне стручне медицинске помоћи, сваки запослен дужан је одмах позвати Службу хитне помоћи на телефон 194.

Члан 30.

План евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 34. и 35. ових Правила морају бити стално истакнути на видљивом месту у сваком објекту предузећа.

VI. НАЧИН ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 31.

Основна обука из области заштите од пожара организује се у школи за све запослене, одмах по ступању на рад, а најкасније у року од 30 дана од дана ступања на рад, а практична провера знања запослених врши се једном у три године.

Програм основне обуке из области заштите од пожара, на предлог стручног лица за заштиту од пожара, доноси директор предузећа по прибављеној сагласности Министарства унутрашњих послова-сектора за ванредне ситуације.

Основну обуку и практичну проверу знања запослених из области заштите од пожара обавља стручно лице за заштиту од пожара.

Стручно лице за заштиту од пожара води евиденцију о основној обуци и практичној провери знања запослених из области заштите од пожара.

Запослени су дужни да присуствују основној обуци и практичној провери знања из области заштите од пожара.

Запослени који не задовољи на практичној провери знања из области заштите од пожара дужан је најкасније 30 дана од дана извршене провере поново приступити практичној провери знања из области заштите од пожара.

Правила заштите од пожара

VII. ПРОРАЧУН МАКСИМАЛНОГ БРОЈА ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ БЕЗБЕДНО ЕВАКУИСАТИ ИЗ ОБЈЕКТА

Члан 32.

Евакуација је удаљавање особа у случају опасности од угроженог места до безбедног места. Ова анализа обухвата све особе које у објекту могу боравити, односно ученике и запослене који се налазе на другом спрату школе. На основу предвиђеног броја ученика одређен је планирани број лица у просторији учионице-кабинет информатике - 20. Предвиђен је претпостављени најнеповољнији случај за евакуацију из кабинета информатике на другом спрату.

Дефиниције које се користе у анализи:

- Број лица у згради се одређује према номиналним капацитетима и условима да се оствари кретање без загушавања већег од 3 лица/м² површине пода било где на коридорима за евакуацију.
- Полазно место (ПМ) је место на коме се може затећи особа у тренутку сазнања да је дошло до таквог развоја пожара да је потребна евакуација.
- Безбедно место (БМ) је место ван зграде на којем се не могу очекивати штетни ефекти пожара - пламен, дим, пад оштећених делова објекта и сл. Безбедно место за овај тип објекта је место удаљено најмање 5м од излаза из зграде, на улици или у пространим дворишту.
- Коридор евакуације (КЕ) чине грађевинске конструкције зграде којима се ограничавају просторије за комуникацију (ходници, тампон-просторије, степеништа, ветробрани, улази и сл.) и спречава продор пламена и дима из просторија за боравак.
- Први излаз (ПИ) је излаз из просторије или групе просторија за боравак ка ходнику. То је обично излаз из стана, хотелског апартмана, или сличне групе просторија, учионице, канцеларије, радионице и сл. Ако има више првих излаза сличног типа пролаза, они могу да буду алтернативни (АПИ) само ако су довољно размакнути да не буду једновремено задимљени.
- Директни пут прве етапе евакуације је дуж од полазног места до првог излаза.
- Реални пут прве етапе евакуације је онај пут којим може да се креће лице заобилазећи препреке на свом путу до првог излаза (гондоле са робом, комоде, столове, столице итд.).
- Етажни излаз (ЕИ) чине врата на излазу из ходника, отпорна према пожару, или која спречавају продор ватре и дима на улазу у степениште, тампон просторију ка степеништу или у излазни хол.
- Крајни излаз (КИ) је излаз из објекта (обично улаз у објекат).
- Примарни коридор за евакуацију (ПК) јесте коридор који се користи за нормално кретање људи у згради.
- Алтернативни коридор за евакуацију (АК) јесте коридор који има исте или сличне услове евакуације као примарни.
- Резервни коридор за евакуацију (РК) јесте кратак коридор који користи највише два лица из техничких просторија (котларница, сала за климатизацију и сл.).
- Брзина евакуације, v_e , јесте пројектна вредност брзине кретања човека кроз коридор евакуације.

Правила заштите од пожара

- Време евакуације, t_e , јесте време пропреме за евакуацију и време кретања од полазног места до безбедног места.
- Време пропреме за евакуацију, $t_{пе}$, јесте пројектно време, у којем се људи припремају за евакуацију, тј. процељују потребу за евакуацијом, саветују се, траже шта ће понети итд.
- Време евакуисања, t_k , је време кретања од полазног места до безбедног места.
- Пут евакуације је пројектна путања коју прелази особа у току евакуације.

ВРЕМЕ ПРИПРЕМЕ ЗА ЕВАКУАЦИЈУ

Време припреме за евакуацију је време од тренутка када лице, које ће се евакуисати, сазна да је настао пожар који би могао да угрози живот, па до тренутка напуштања просторије боравка. За овај тип објекта предвиђено време припреме за евакуацију (јавни објекат) је:

$$t_{пе} = 5 \text{ минута.}$$

БРЗИНА КРЕТАЊА ПРИ ЕВАКУАЦИЈИ

Пројектна брзина неометаног кретања човека на равном поду износи:

$$v_0 = 1,5 \text{ м/с.}$$

Ова брзина се смањује услед груписања људи пред сужењем на коридору. Пројектно време задржавања при наиласку на сужење коридора или врата, отвора мањег од 1м за 10 до 40 лица, или врата, отвора мањег од 1,6м за 40 до 200 лица је 3 с за сваких 10 лица.

Пројектна брзина неометаног кретања се такође смањује услед кретања низ степенице:

$$v_e = v_0 \cdot 0,8 = 1,2 \text{ м/с,}$$

а за кретање уз степенице

$$v_c = v_0 \cdot (0,6 - 0,05d),$$

где је d - број фиктивних етажа од по 3м.

За свако скретање под углом већим од 30° , а мањим од 60° , и наилажење на степениште или рампу, потребно је додатних 2 с на сваких 10 лица. За свако скретање под углом већим од 60° и наилажење на ескалатор у покрету потребно је додатних 5 с на сваких 10 лица.

ЕТАПЕ ЕВАКУАЦИЈЕ

Етапе евакуације су следеће:

- I етапа - од ПМ до ПИ (ПИ је КИ за просторије са директним изласком),
- II етапа - од ПИ до ЕИ (ЕИ је обично КИ за приземне зграде),

Правила заштите од пожара

- III етапа - од ЕИ до КИ,
- IV етапа - од КИ до безбедног места.

Кретање особе у I етапи треба да се заврши за мање од 30 с, сем у случајевима где се седи у столицама у дужим редовима и неким специфичним просторијама:

- биоскопима, позориштима, амфитеатрима за мање од 200 особа - 60с
- биоскопима, позориштима, амфитеатрима за више од 200, а мање од 600 особа - 120с
- биоскопима, позориштима, амфитеатрима за више од 600, а мање од 2000 особа - 180с
- спортским и другим сценама за више од 2000 особа - 240с

Кретање особе у II етапи треба да се заврши за мање од 60 с.

Кретање особе у III етапи треба да се заврши за мање од 3 минута.

Проверавамо најкритичније време евакуације, а то је евакуација из кабинета информатике на другом спрату, ходника и армирано бетонског степеништа према приземљу, па потом кроз главна двокрилна врата на безбедно место. За овај пут за евакуацију дефинишемо следеће етапе:

- I етапа - од ПМ до излазних врата (ПИ),
- II етапа - од ПИ до ЕИ,
- III етапа - од ЕИ до КИ
- III етапа - од КИ до безбедног места.

КОРИДОРИ ЕВАКУАЦИЈЕ

Коридори за евакуацију треба да буду прегледни, без сувишних скретања, са променом смера не већим од 90° (сем у степеништу), без препрека (виших прагова, viseћих и конзолно окачених предмета). Ширина ходника и степеништа није мања од 1,2 м.

ПУТЕВИ ЗА ЕВАКУАЦИЈУ

Минимална ширина врата просторија у које улази само једна особа је 0,62м; за просторију за 2 особе 0,72м; за просторије за више од 2 особе 0,82м; Минимална ширина отвора врата станова, канцеларија и сл. у којима борави до 10 особа износи 0,92м; за 10 до 50 особа - 1м. За просторије у којима борави од 50 до 100 лица примењују се двокрилна врата или двоја врата довољно раздвојена. За просторије у којима борави више од 100 лица примењује се више двокрилних и/или једнокрилних врата. Висина отвора врата на свим коридорима евакуације је мин. 2м.

ПРОРАЧУН ВРЕМЕНА ЕВАКУАЦИЈЕ

При прорачуну евакуације потребно је узети у обзир специфичну пропусну моћ (СПМ) - број људи који прође кроз пролаз или излаз одређене ширине у току једног минута:

Правила заштите од пожара

- за ширину пролаза од 0,9м СПМ = 42-68 особа/м·мин
- за ширину пролаза од 1,4м СПМ = 78-90 особа/м·мин
- за ширину пролаза од 1,8м СПМ = 98-108 особа/м·мин

Вредности СПМ се одређују у зависности од особа које користе евакуациони пут - веће вредности се узимају за децу 5-15 година, а мање за одрасле, слабије покретне особе, особе које се воде (мала деца, инвалиди, слабовидне особе, и сл.)

Подела објекта на етаже и довољан број излаза омогућава постепено испуњавање коридора за евакуацију људима, чиме се не стварају загушења на коридорима и крајњим излазима, па је специфична пропусна моћ од секундарног значаја (урачуната је преко фактора сужења коридора и наиласка на степенице).

Време припреме је:

- $t_{не} = 3$ минута.

1 - Време припреме за евакуацију

$$t_{не} = 180 \text{ с}$$

2 - Етапа I - од ПМ до ПИ

реални пут: $L = 15 \text{ м}$

време проласка: $t = L/v_0 = 15/1,5 = 10 \text{ с}$

додатно време због скретања 5 сек на 10 лица $5 \times 2 = 10 \text{ сек.}$

укупно време етапе $t_I = 20 \text{ сек.}$

3 - Етапа II,III - од ПИ до КИ

реални пут: $L = 30+2+2=34 \text{ м}$

време проласка: $t_{п} = L/v_0 = 34/1,5 = 22,66 \text{ с}$

реални пут степеница: $L = 12 \text{ м}$

време проласка: $t_{п} = L/v_0 = 12/1,2 = 10 \text{ с}$

додатно време због скретања $5 \text{ с} \times 4 = 20 \text{ с}$

додатно време због осталих учесника у евакуацију који се налазе на тој траси

$$120 \times 60 \times 1,9/100 \times 1,8 = 76 \text{ сек.}$$

укупно време етапе $t_{II,III} = 128,66 \text{ с}$

Правила заштите од пожара

4-Етапа IV- од КИ до безбедног места

реални пут: $L = 10 \text{ м}$

време проласка: $t_{п} = L/v_0 = 10/1,5 = 6,66 \text{ с}$

укупно време етапе $t_{IV} = 6,66 \text{ с}$

Укупно максимално време евакуације износи:

$$t_e = 180 + 20 + 128,66 + 6,66 = 335 \text{ с} = 5 \text{ минута и } 35 \text{ секунди.}$$

Путеви за евакуацију непрекидни, равни, увек слободни и незакрчени. Смер за евакуацију је означен сигурносном расветом. На тај начин омогућен је и брз и неометан прилаз апаратима за гашење пожара, што се и захтева важећим прописом. Сва врата кроз која у случају евакуације треба да прођу особе су заокретна и отварају се у смеру излажења.

Евакуациони путеви и излази и из других просторија у објекту у потпуности задовољавају захтеве за брзу и ефикасну евакуацију, па ће евакуација свих особа у објекту, у случају пожара бити брза и ефикасна, односно испуњени су сви захтеви дефинисани чланом 30. Правилника о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбених и пословних објеката и објеката јавне намене ("Сл.гласник РС", бр.22/2019).

VIII. КОНТРОЛА СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 33.

Контрола спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима обухвата:

- 1) преглед објеката, просторија и круга школе, преглед уређаја, апарата и инсталација из члана 10. и 12. ових Правила и других уређаја и инсталација у школи од значаја за заштиту од пожара;
- 2) преглед докумената о контроли и одржавању уређаја и инсталација из члана 12. ових Правила;
- 3) контролу поштовања и спровођења мера заштите од пожара утврђених овим Правилима од стране запослених.

Контролу из става 1. овог члана врши:

- 1) директор за школу у целини;
- 2) домар-мајстор на одржавању за школу у којој ради;
- 3) стручно лице за заштиту од пожара за школу у целини најмање једном месечно.

Члан 34.

Стручно лице за заштиту од пожара може писмено наложити свим запосленима, предузимање следећих мера:

- 1) отклањање недостатака у спровођењу мера заштите од пожара утврђених овим Правилима;
- 2) забрану употребе оруђа и средстава од којих прети непосредна опасност од избијања пожара;
- 3) забрану вршења одређеног посла у објекту или простору ако прети опасност од избијања пожара;
- 4) забрану употребе отворене ватре или уређаја на местима на којима прети опасност од избијања пожара;
- 5) забрану држања одређених материјала и предмета у затвореним или отвореним просторима од

Правила заштите од пожара

којих прети опасност од избијања и ширења пожара;

6) да се доведу у исправно стање постројења, инсталације и уређаји;

7) да се уклони отпад из затвореног и отвореног простора који представља опасност од настајања пожара;

8) да се уклоне предмети из просторија и простора који представљају опасност од настајања пожара или онемогућавају брз и сигуран излазак (евакуацију) из угроженог објекта или простора;

9) друге мере које имају за циљ да спрече непосредно избијање и ширење пожара.

Запослени су дужни извршити, а директор је дужан обезбедити спровођење наложених мера из става 1. овога члана.

Стручно лице за заштиту од пожара може писмено предложити директору школе предузимање следећих мера:

1) набавку неопходне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара, као и њихово одржавање у исправном стању;

2) адаптацију или преграђивање на објекту да би се спречило избијање и ширење пожара;

3) да се изведу потребни излази из објекта да би се омогућио брз излазак лица у случају пожара;

4) да се доведу у исправно стање ватрогасна опрема и средства за гашење пожара или та опрема и средства поставе на одређено место;

5) да се уклоне запаљиве материје којима су обрађене површине евакуационих путева;

6) да се уклоне, односно измене они елементи на постројењима, инсталацијама и уређајима који при употреби могу изазвати пожар;

7) да се обави реконструкција објекта или просторија ради спровођења мера заштите од пожара;

8) мере у случају неспровођења наложених мера из става 1. овог члана;

9) друге мере које имају за циљ да спрече непосредно избијање и ширење пожара.

IX. ОДГОВОРНОСТ ЗА НЕСПРОВОЂЕЊЕ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 35.

За спровођење мера заштите од пожара одговорна је школа као правно лице, и сви запослени, сваки у складу са својим дужностима утврђених овим Правилима, и то:

1) директор школе је одговорно лице школе, руководи заштитом од пожара и одговоран је за организовање и спровођење мера заштите од пожара и за стање заштите од пожара школе у целини;

2) домар-мајстор на одржавању је одговоран за спровођење мера заштите од пожара у школи у којој ради;

3) сви запослени су одговорни у складу са својим дужностима утврђених овим Правилима.

Неспровођење и непридржавање мера заштите од пожара утврђених прописима о заштити од пожара и овим Правилима сматра се тежом повредом радне обавезе и подлеже дисциплинској одговорности у складу са општим актима школе – одговорни су сви запослени.

Дисциплинска одговорност запослених из става 2. овога члана не искључује материјалну, прекршајну и кривичну одговорност истих.

X. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Стручно лице за заштиту од пожара дужно је:

1) истаћи План евакуације и Упутства за поступање у случају пожара из члана 34. и 35. ових Правила у формату А-3 на видном месту у објекту школе у року од осам дана од дана ступања на снагу ових Правила;

2) упознати све запослене са Планом евакуације и Упутствима за поступање у случају пожара и њиховим дужностима из чланова 25. до 35. ових Правила у року од 30 дана од дана ступања на снагу ових Правила.

Правила заштите од пожара

Члан 37.

На питања из области заштите од пожара која нису регулисана овим Правилима, примењују се закони и прописи који регулишу заштиту од пожара.
Измене и допуне ових Правила врше се на начин и по поступку за њихово доношење.

Члан 38.

Даном ступања на снагу ових Правила заштите од пожара престаје да важе досадашња Правила заштите од пожара број 02-873 од 27.12.2013.године.

Члан 39.

Ова Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Председник Школског одбора:

В. Сабо

Сабо Владимир

Правила заштите од пожара су објављена
на огласној табли Техничке школе „Никола Тесла“ Шид

дана 12. 10. 2022. год. а

ступају на снагу дана

20. 10. 2022. год.

ТЕХНИЧКА ШКОЛА“НИКОЛА ТЕСЛА“ ШИД
Школска бр.1
Ш И Д

ПЛАН И ПОСТУПАК ЕВАКУАЦИЈЕ
ИЗ ОБЈЕКТА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ“НИКОЛА ТЕСЛА“ ШИД

2022. године

ТЕХНИЧКА ШКОЛА "НИКОЛА ТЕСЛА" ШИД

Школска бр.1

Дана 27.06.2022. године

На основу члана 28.ст.1.тачка 3.Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник Р. Србије" бр. 111/09,20/15,87/18),а у складу са Правилима заштите од пожара Техничке школе,"НИКОЛА ТЕСЛА", Директор Техничке школе"НИКОЛА ТЕСЛА" ШИД, дана 27.06.2022.године, доноси:

ПЛАН И ПОСТУПАК ЕВАКУАЦИЈЕ ИЗ ОБЈЕКТА ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ "НИКОЛА ТЕСЛА" ШИД

1. УВОД

Овим Планом ће се посебно регулисати:

- Локација и процена угрожености објекта у којима могу настати изненадни догађаји
- Број особа по објектима и опис грађевина
- Обележавање путева евакуације и поступак код нормалног стања.
- Противпожарна степеништа и излази у случају нужде.
- Начин активирања лица у Школи, као лица која организују и спроводе евакуацију.
- Лице које одлучује о евакуацији са посебним задацима у погледу организовања евакуације.
- Процедура поступања запослених, односно лица која организују и спроводе евакуацију.
- Начин давања упозорења лицима (запосленим и ученицима) у опасности ради правовремене евакуације.
- Начин узбуњивања најближе ватрогасно-спасилачке јединице.
- Поступак евакуације имовине и обавезе запослених пре напуштања радног места
- Мере које се предузимају у случају неисправности или искључења "паник расвете" у појединим зонама евакуације.
- Прилози плану и графички прилози.

Појам евакуације,у смислу овог Плана,обухвата организовани начин напуштања просторије прије него што наступи угрожавање живота и здравља запослених и ученика.

2. ЛОКАЦИЈА И ПРОЦЕНА УГРОЖЕНОСТИ ОБЈЕКТА У КОЈИМА МОГУ НАСТАТИ ИЗНЕНАДНИ ДОГАЂАЈИ

2.1. Локација

Радне и помоћне просторије Техничке школе "НИКОЛА ТЕСЛА" ШИД се налазе у Шиду у улици Школска бр.1. Локација се налази у северо-источном делу града у близини градског парка. Локација је са источне стране окружена просторијама црквене заједнице општине Шид.

Са западне стране локација се граничи са радним просторијама предузећа за осигурање имовине и лица Нови Сад. Са јужне стране парцеле је градски парк, док је са северне стране парцела за индивидуално становање.

Главни улаз у Школу је са јужне стране улице Школска, док се Школи може приступити и из улице Змај Јовина.

У погледу унутрашњег распореда објекта Техничке школе "НИКОЛА ТЕСЛА" ШИД са аспекта заштите од пожара може се рећи да објекти задовољавају услов заштитних зона и да је објектима омогућен приступ ватрогасним возилима.

-електродистрибутивну мрежу-Електроовјовина доо Нови Сад
-телефонску мрежу-Телеком Србија
-градску водоводну и канализациону мрежу

2.2. Процена угрожености

У Техничкој школи“ Никола Тесла“ ШИД врши се образовање деце за пољопривредног техничара, машинског техничара за компјутерско конструисање, електротехничара рачунара, трговца, бравара, аутомеханичара. Највећа угроженост од пожара у Школи долази од коришћења котларнице у зимском периоду за загревање радног простора, радионице за практичну наставу где се врше послови варења, резања, брушења и сл. Остали догађаји који могу изазвати пожар су удар грома, неисправност и преоптерећење електричних инсталација и опреме, неконтролисана употреба ватре у било ком облику, коришћење алата који варнички, љутски фактор, радна недисциплина.

3. БРОЈ ОСОБА ПО ОБЈЕКТИМА И ОПИС ГРАЂЕВИНА

3.1. Број особа по објектима

Унутар објекта школе се налазе учионице, кабинети, библиотека, физкултурна сала, канцеларије, зборница, библиотека и санитарни чворови.

-Учионице (приземље)	40 ученика
-Остале помоћне просторије (приземље)	10 запослених
-Учионице први спрат	80 ученика
-Зборница са канцеларијама	30 запослених
-Учионице други спрат	100 ученика

3.2. Опис грађевинског објекта

Објекат је самостално стојећи, скелетне конструкције спратности П+2.Објекат је масивног типа конструкције са носећим зидовима са ојачањима у виду армирано-бетонских серклажа на угловима.

Темељи су од армираног бетона-темељне стопе на слоју шљунка.Фасадни зидови су од опеке старог типа блока дебљине 25цм.Зидови су урађени у продужном малтеру 1:3:9.

На местима сучељавања носећих зидова изведени су армирано-бетонски вертикални серклажи..

Међуспратна конструкција је од АБ бетона.

Кров објекта је урађен као раван кров са термоизолацијом.

Сва столарија на Школи је од ПВЦ или Ал профила стандардних димензија. Сви прозори и спољашња врата су застакљена термо-изолујућим стаклом (4+16+4), снабдених потребним оковом и бравама. Додирну површину оквира прозора и врата са зидом, потребно је заптивати “пурпеном” или неким сличним заптивним средством.

Сви излази на објекту грађени су тако да задовољавају основу успешне евакуације, са условом да ширина степеништа мора бити 60 цм на сваких 100 лица која бораве у појединим просторијама с тим да укупна ширина не може бити мања од 1,25м. Главни излази у слободни простор су са вратима ширине од 0,8 - 1,6м и висине 2,05м, што такође задовољава безбедносне услове.Излази и пролази су прописно обележени сигналним ознакама смера безбедног кретања и обезбеђују безбедну евакуацију из просторија објекта.

У случају појаве потребе за евакуацијом из објекта предвиђено је селективно преношење говорне поруке у сектор где је настала ванредна ситуација.

4. ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПУТЕВА ЕВАКУАЦИЈЕ И ПОСТУПАК КОД НОРМАЛНОГ СТАЊА:

За потребе нужног осветљавања путева евакуације и указивања на исправан правац кретања у случају потреба за евакуацијом у Школи на објектима ће се користити сигнална светла - "паник расвета".

На овим сигналним светлима или непосредно испод њих, као и на другим местима по потреби, налазиће се стрелице смера кретања у случајевима потребе за евакуацијом. Знакови се не смеју постављати на покретним предметима или близу покретних предмета као што су врата, прозори, покретне полице и др. који када се помичу могу заклонити знак. Знакове за евакуацију треба поставити на висину 1,50-2,00м (линија гледања), а на излазима-улазима изнад врата.

Стрелице морају бити видне при нормалном напајању електричном енергијом и при дневној светлости, односно код нормалног осветљавања евакуационих путева.

У ноћним условима и у случајевима нестанка електричне енергије, сигнална светла морају имати могућност аутоматског пребацивања на локални извор напајања и настављају са радом.

4.1 Нормално стање – опис:

На свакој светилки светли контролна сијалица која идентификује положај када је светилка укључена.

Ово стање уређаја за напајање се сматра нормалним у редовној експлоатацији и лице које врши контролу рада напајања, мора пратити сигнализацију уређаја за пребацивање напајања.

У случају поремећаја у раду "паник расвете" као и поремећаја у сигнализацији, мимо активирања система напајања, одмах преко одговорног лица тражити интервенцију сервиса који одржава систем, да се неправилности у раду отклоне, а поступити према одредбама овога плана који се односи на случајеве појава неисправности и искључења система.

5. ПРОТИВПОЖАРНА СТЕПЕНИШТА И РЕЗЕРВНИ ИЗЛАЗИ:

На објекту Школе која има спратност не постоји посебно противпожарно степениште већ се за нормалну комуникацију и за евакуацију, користи главно степениште, улази и пролази. Из ових разлога, неопходно је пре свих активности, ово степениште и пролазе првенствено искористити за потребе евакуације запослених и ученика.

6. НАЧИН АКТИВИРАЊА ЛИЦА У ШКОЛИ, КАО ЛИЦЕ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ И СПРОВОДИ ЕВАКУАЦИЈУ:

У случају потребе за евакуацијом запослених и ученика у Школи, предузимаће се следеће:

6.1. О насталој потреби за евакуацијом, запослени и ученици ће одмах по уочавању потребе за евакуацијом лично обавестити директора, односно лице у Школи задужено за спровођење евакуације. Након тога у просторима и просторијама, где има присутних лица које треба евакуисати, исте упознати са потребом евакуације и крајње смирено, али одсечно и јасно, нагласити им да нема места паници, са посебним нагласком да стиже и помоћ. Након тога одмах поступити у складу са тачком 8.4.1.

6.2. Лице задужено за евакуацију у Школи, ће одмах обавестити:

- Локалну ватрогасно-спасилачку јединицу на телефон 193,
- Директора на телефон _____
- Надаље поступити према тачки 8.4.2

6.3. Поступак лица задуженог за објекте Школе:

Након обавештавања лица задуженог за спровођење евакуације у Школи, све присутне у објекту одмах упознати са потребом евакуације и поступити у складу са тачком 8.4.2.

стране директора посебно одређено лице у Школи које има обавезу да спроводе све задатке набројане у процедури за поступање (тачка 8.4.2).

6.3.2. Ван радног времена и у одсутности дежурног лица за спровођење евакуације, у објектима Школе нема присутних лица и нема потребе за евакуацијом.

6.4. Поступак осталих запослених у Школи:

У случајевима потребе за евакуацијом из објекта или дела објекта где се тренутно налазе, сви запослени у Школи су у обавези да се придржавају одредаба тачке 8.4.1.

7. ЛИЦЕ КОЈЕ ОДЛУЧУЈЕ О ЕВАКУАЦИЈИ И НАЧИН УЗБУЊИВАЊА РАДНИКА СА ПОСЕБНИМ ЗАДАЦИМА У ПОГЛЕДУ ОРГАНИЗОВАЊА ЕВАКУАЦИЈЕ.

О потреби евакуације из објекта Школе могу одлучити и наложити је:

- Директор Школе, а у одсуству директора, лице за спровођење евакуације у Школи
- Командир интервенције из ватрогасно-спасилачке јединице која прва стигне на лице места.
- Дежурни радник ватрогасно-спасилачке јединице која прима дојаву, приликом дојаве.

8. ПРОЦЕДУРА ПОСТУПАЊА ЛИЦА И ЗАПОСЛЕНИХ, ОДНОСНО ЛИЦА КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ И СПРОВОДИ ЕВАКУАЦИЈУ.

8.1 Циљ доношења процедуре

Основни циљ доношења ове процедуре је утврђивање поступака у случају потребе за евакуацијом из објекта Школе.

Како је чланом 31. Закона о заштити од пожара ("Сл. Гласник Р. Србије" бр. 111/09,20/15,87/18) већ при изградњи односно пројектовању објекта дата обавеза да се морају предвидети услови сигурне евакуације у случају пожара и других ванредних прилика, то подразумева и да је важно направити процедуре за поступање у оваквим ситуацијама. Процедурама се уствари мора јасно одредити улога сваког од лица које на било који начин учествује у организацији евакуације из опасног простора, а ово практично значи да се мора урадити процедура евакуације за разне облике ванредних ситуација.

Објекти различите намене подлежу различитим прописима који регулишу пре свега сигурну евакуацију лица из оваквих објекта, детекцију и алармирање о насталом пожару, опремање са справама и средствима за гашење почетних пожара, стабилним системима за гашење пожара и повезивање свих ових чинилаца са осталим системима безбедности посматраног објекта. Посебна пажња у оквиру ових прописа је усмерена на периодичну контролу рада ових система и увежбавање запосленог особља у поступању при појави потребе за поступањем у ванредној ситуацији.

Како је превентива основ ефикасног одговора на појаву ванредних ситуација, посебна одговорност пада на руководећи кадар који, поред тога што мора на оваквом објекту омогућити најсавременије превентивне мере, има дужност и да сва лица која се налазе у објекту упозна са свим обавезама у случајевима појаве потребе за безбедном евакуацијом лица из објекта на безбедан простор.

8.2 Област примене процедуре

Ова процедура представља упутство за евакуацију запослених, ученика и других лица која су се по било ком основу затекли у објекту Школе у случају појаве пожара, а може се применити и у другим ситуацијама када се јави потреба за безбедном евакуацијом.

8.3 Одговорности и овлашћења за спровођење процедуре

За примену ове процедуре је одговоран директор Школе, а у његовом одсуству лице задужено за спровођење евакуације које ће он посебно овластити.

8.4 Активности

Евакуација из објекта Школе ће се вршити по налогу који се преноси говорним порукама. Запосленим радницима и ученицима које треба евакуисати, налог за евакуацију преноси лице задужено за спровођење евакуације по одобрењу директора или самоиницијативно у отсуству директора.

Евакуација се наређује у случају када у зони објекта Школе настане пожар или нека друга ванредна ситуација која захтева да сви или део запослених и ученика који се налазе у објекту Школе морају бити безбедно евакуисани из угрожене зоне.

8.4.1 Опште поступање код евакуације у случају пожара

1. Дати одговарајући аларм о настанку пожара у објекту Школе.
2. За гашење насталог пожара, искористити најближу опрему за гашење почетног пожара, уколико не постоји опасност по лице које гаси или околину. Школа је опремљена мобилним уређајим аза гашење пожара типа „S“ и „CO2“ и спољном и унутрашњом хидрантском мрежом.
3. Гашење пожара вршити тако да се избегну продукти горења (дим, пламен...).
4. Телефоном позвати ватрогасно-спасилачку јединицу – ВЈ ШИД бирањем броја 193 са фиксне мреже или 022193 са мобилног телефона.
5. Дежурном ватрогасцу у ВЈ ШИД дати тачну адресу објекта где је пожар настао и што је могуће прецизније одговорити на сва постављена питања.
6. По објави евакуације, одмах прекинути све радње у вези гашења и у складу са упутствима која се добију, преко излаза за безбедну евакуацију и степеништа уколико га има одмах изаћи на слободан простор изван објеката, придржавајући се следећих правила:
  - не кретати степеништем навише и не улазити у друге просторије повезане са степеништем,
  - не носити са собом велике предмете и торбе, осим у случају евакуације имовине,
  - по изласку се удаљите од излаза и неометајте друге да несметано излазе из објекта,
  - када га једном напустите, не улазите у објекат у коме је дат аларм за евакуацију,
  - немојте пролазити возилима поред излаза за евакуацију док евакуација траје,
  - лоцирајте се даље од објекта да својим присуством не блокирате приступ објекту.Место окупљања је простор испред улаза/излаза из објекта Школе, удаљен најмање 10м од излаза (за све запослене и ученике је то простор градског парка или простор у дворишту Школе).

8.4.2 Поступак овлашћеног лица за спровођење евакуације у Школи:

Када настане потреба за евакуацијом из објеката Школе треба одмах:

Пре одласка на лице места:

- Утврдити тачну локацију дела објекта где је потребна евакуација.
- Утврдити број лица које је потребно евакуисати.
- Утврдити број лица која су слабије покретна (лица са посебним потребама, старија лица).
- Дати запосленима и ученицима укратко упутство о смеру евакуације из објекта или дела објекта где је настала потреба за евакуацијом, са нагласком да се прво евакуишу лица која су најудаљенија од места изласка на сигуран простор.
- На лице места понети две преносне батеријске лампе.

По доласку на лице места:

- У случају отказа осветлења, једну од батеријских лампи уступити запосленом на објекту или делу објекта где је настала потреба за евакуацијом, а другу задржати код себе;
- Још једном гласно нагласити смер евакуације из тог објекта или дела објекта;
- По потреби организовати да се свим запосленима и ученицима који се евакуишу, обезбеде влажне крпе или одговарајућа заштитна опрема за заштиту дисајних органа;
- Гласно и одсечно нагласити потребу евакуације из тог објекта или дела објекта и све запослене и ученике који се ту налазе усмерити према најближем излазу за евакуацију уз

користе;

- Смиреним, али енергичним гласом остварити ауторитет код организовања евакуације и са особама које је неопходно евакуисати, константно обављати разговор, што је то могуће смиренијим тоном и не дозволити да мењају издате наредбе у вези спровођења евакуације;

- Пошто и последње лице напусти угрожени објекат Школе, још једном детаљно прегледати сваки простор да неко лице није заостало (лабилне особе имају обичај да се у таквим ситуацијама скривају у ормаре и друге затворене просторе);

- Као последња особа из угроженог објекта Школе, напустите објекат преко излаза за евакуацију и када стигнете на место окупљања још једном проверити да ли су сви запослени и ученици евакуисани, а потом се јавити свом надређеном;

- Без обзира на разлоге никада се не враћајте у објекат када га једном напустите.

8.5 Правци напуштања објекта Школе

У случају потребе за евакуацијом, правац напуштања просторија је преко главног излаза-улаза који користе запослени и ученици за редовну комуникацију који води у градски парк, као резервни излаз користио би се и излаз који води у двориште Школе па потом према улици Змај Јовина.

8.6 Места за окупљање

Најмање 10м од излаза/улаза потребно се удаљити након изласка из угроженог објекта

-Место окупљања бр.1 (за све запослене и ученике)-простор градског парка

-Место окупљања бр.2 (за све запослене и ученике)- простор дворишта Школе

8.7 Табле и натписи обавештења

Изнад сваког излаза из објекта Школе, поставиће се натпис «Излаз» који се може дати и у форми «Излаз у случају нужде», са уцртаним стрелицама које означавају смер евакуације у случају пожара.

Лице које је задужено за евакуацију из објекта, мора бити упознато са свим детаљима који се налазе на таблама обавештења.

9. НАЧИН ДАВАЊА УПОЗОРЕЊА ЗАПОСЛЕНИМА, УЧЕНИЦИМА И ДРУГИМ ЛИЦИМА У ОПАСНОСТИ РАДИ ПРАВОВРЕМЕНЕ ЕВАКУАЦИЈЕ

-Гласно и одсечно нагласити потребу евакуације из тог објекта или дела објекта;

-Одмах указати на правац кретања при напуштању објекта;

-Смиреним, али енергичним гласом остварити ауторитет код организовања евакуације;

- Са особама које је неопходно евакуисати, константно обављати разговор, што је то могуће смиреним тоном и недозволити да мењају ваше команде.

10. НАЧИН УЗБУЊИВАЊА НАЈБЛИЖЕ ВАТРОГАСНО-СПАСИЛАЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ

По добијању сигнала о потреби евакуације и по провери добијених података, лице задужено за евакуацију ће одмах путем телефона на број 193 или 022/711-632 дојавити настали догађај најближој ватрогасно-спасилачкој јединици.

При дојави првенствено дати податке: место догађаја (тачна адреса), назив објекта, шта се тачно дешава, спратност, нагласити потребу за евакуацијом и оријентациони број угрожених лица, најпогоднији приступ објекту, односно месту где је догађај настао. Дати и друге податке које дежурни у ватрогасно-спасилачкој јединици тражи.

ПРЕ НАПУШТАЊА РАДНОГ МЕСТА

Запослени у Школи су у оквиру своје надлежности обавезни да на безбедно место изнесу:

- Запослени – сва важна финансијска документа, техничку документацију, дневнике, рачунаре са базом података и осталу документацију везану за пословање Школе која се код њих налази;

12. МЕРЕ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ У СЛУЧАЈУ НЕИСПРАВНОСТИ ИЛИ ИСКЉУЧЕЊА “ПАНИК РАСВЕТЕ” У ПОЈЕДИНИМ ЗОНАМА ЕВАКУАЦИЈЕ

У случају неисправности или искључења ”паник расвете” у појединим зонама евакуације, предузети следеће мере:

- проверити стање на лицу места и поставити лице са опремом за осветљавање (преносне батеријске лампе) у искљученом сектору које ће надгледати збивања у овом сектору до поновног успостављања услова за његово укључење,

- уколико је искључење настало као последица радова у неком од сектора, поступак је исти као у случају појаве неисправности, с тим да се по завршетку радова сектор обавезно укључи,

- уколико је искључење настало као последица квара, одмах о томе известити лице задужено за заштиту од пожара, које ће обавестити директора о потреби отклањања насталог квара у што краћем временском року.

13. ПРИЛОЗИ ПЛАНУ И ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

Саставни део овог Плана и поступака у случају потребе за евакуацијом из Техничке школе “Никола Тесла” Шид су прилози плану и графички прилози који следе у наставку овог Плана.

У Шиду, 27.06.2022. године

Техничка школа “Никола Тесла” Шид

Директор: Јово Дрезга

ПРИЛОЗИ ПЛАНУ

Прилог 1.

Јавне службе које се морају или по потреби обавештавају у случају ванредних догађаја

Р.број	НАЗИВ	АДРЕСА	БРОЈ ТЕЛЕФОНА
1.	Одељење за ванредне ситуације Сремска Митровица	Румски друм бб	022/621-123 022/614-641
2.	Полицијска станица Шид	Цара Душана бр.1	022/712-222 ; 192
3.	Јавна професионална ватрогасна јединица Шид	Цара Лазара бр.17	022/711-632 ; 193
4.	Дом Здравља Шид	Алексе Шантића бр.1	022/712-502; 194
5.	Електровојводина доо Нови Сад Пословница Шид	Светог Саве бб	022/712-252 022/712-232
6.	ЈКП "Водовод "Шид	Светог Саве бр.40	022/710-445 диспачер 022/711-755 тех.служ.

Напомена:

Попис јавних служби треба увек одговарати стварном стању.

Све промене треба редовно уносити

Прилог 2.

Одговорна лица за план евакуације и спасавања

Р.број	Име и Презиме	Радно место (функција)	Телефон	Мобилни телефон	Адреса
1.	Јово Дрезга	Директор			
2.					

Напомена:

Попис одговорних лица треба увек одговарати стварном стању.

Све промене треба редовно уносити

Прилог 3.

Радници оспособљени за руковођење евакуацијом и спасавањем

Р.број	Име и презиме	Радно место (функција)	Телефон	Мобилни телефон	Адреса
1.					
2.					

Напомена:

Попис радника оспособљених за руковођење евакуацијом треба увек одговарати стварном стању.

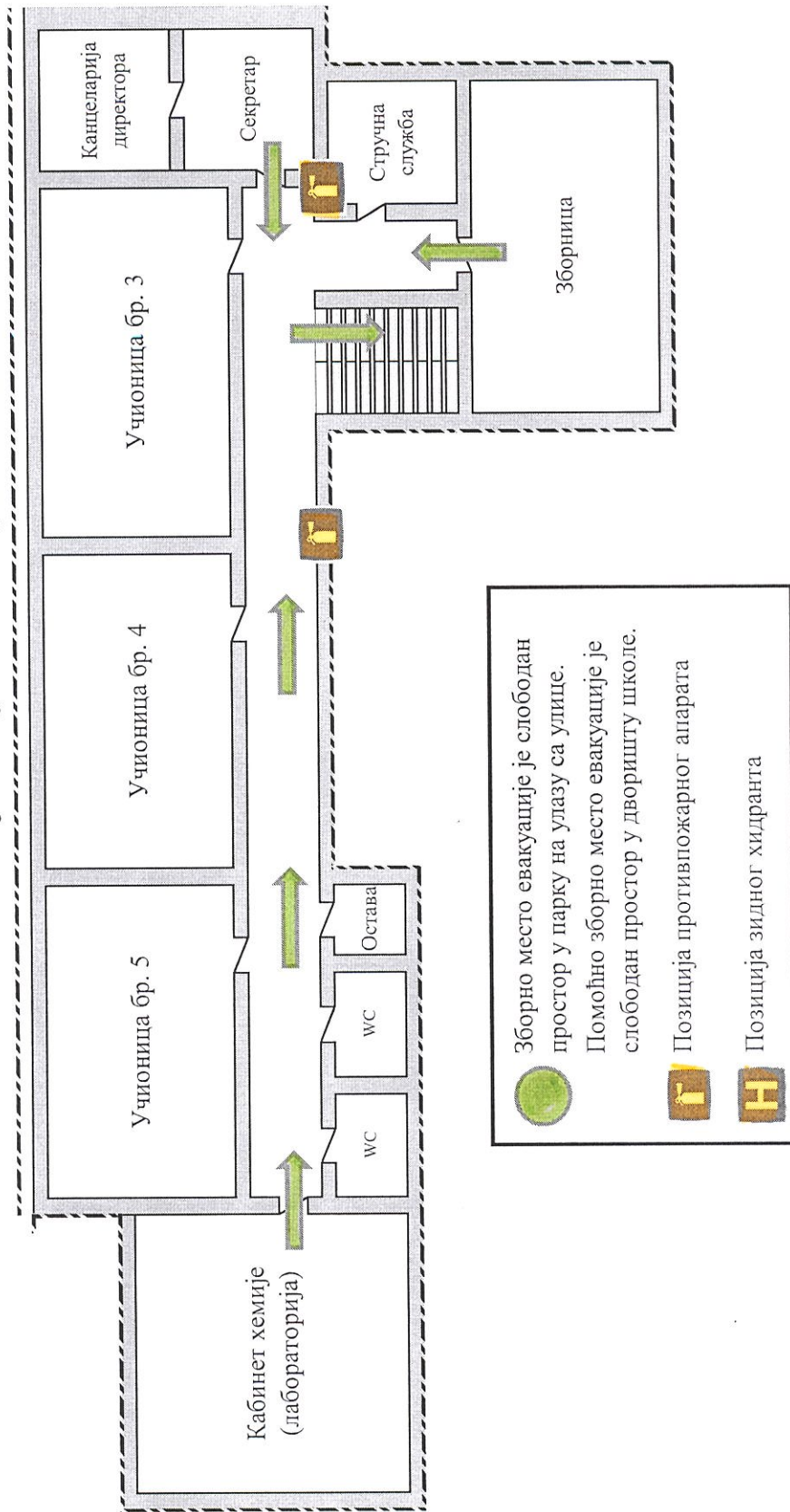
Све промене треба редовно уносити

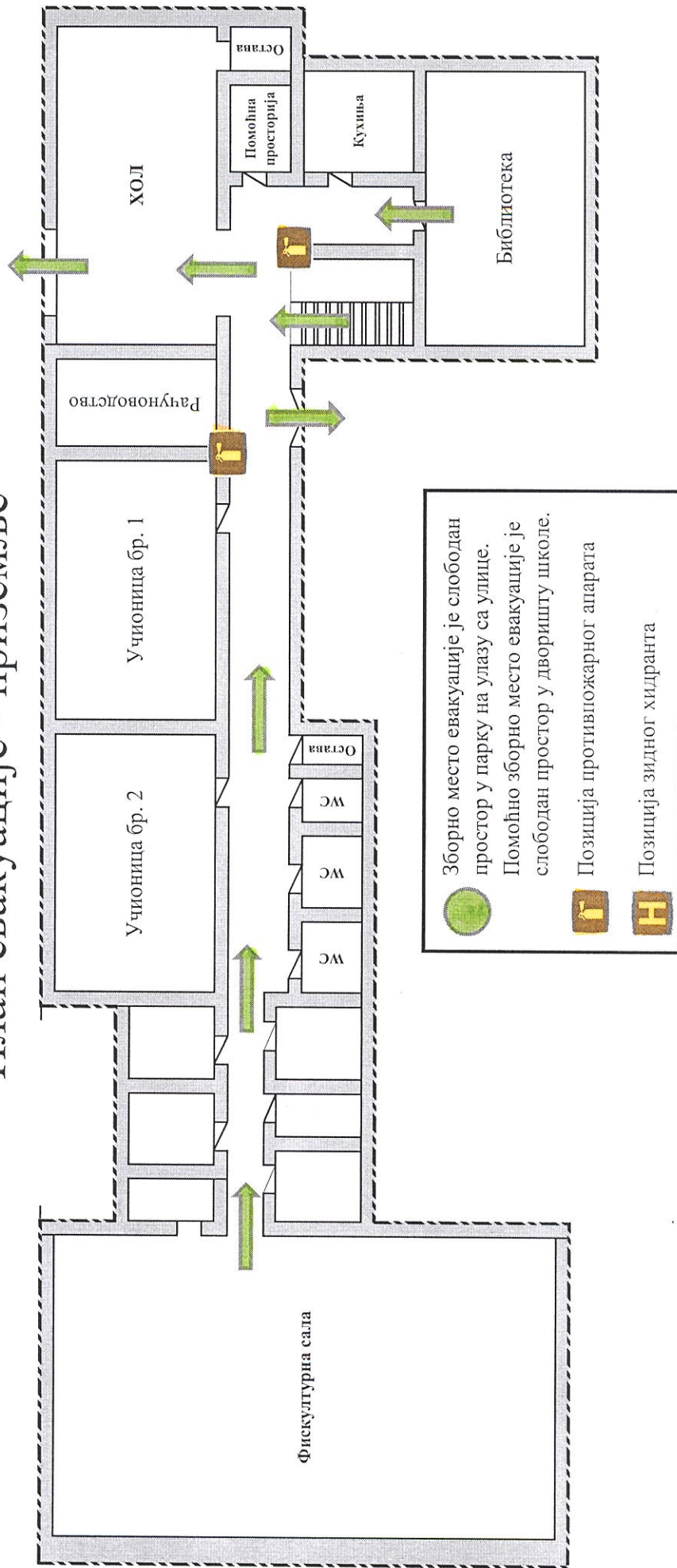
План евакуације - II спрат

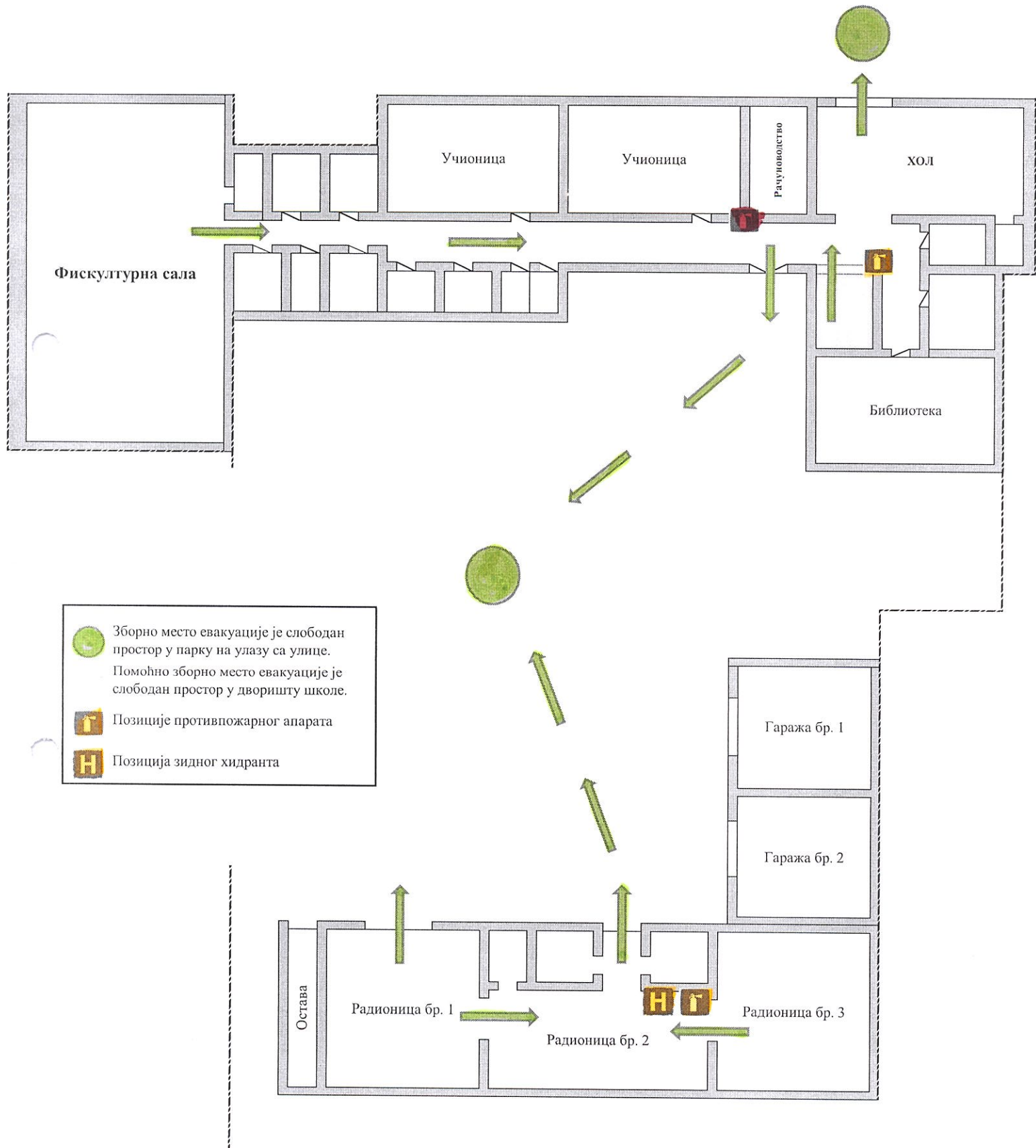
План евакуације - I спрат

План евакуације - приземље

ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА ТЕХНИЧКА ШКОЛА "НИКОЛА ТЕСЛА", ШИД (ПРИЗЕМЉЕ ГЛАВНЕ ЗГРАДЕ И РАДИОНИЦА)

Техничка школа "Никола Тесла" Шид

Противпожарни пут

